

VÝSLEDKY ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ NA ZAPOJENÝCH ŠKOLÁCH

Během března až května 2013 jsme postupně navštívili všechny zapojené školy. Jedním z účelů návštěvy byly rozhovory ke školním vzdělávacím programům s důrazem na začlenění environmentálního vzdělávání do výuky. Sešli jsme se především s koordinátory environmentálního vzdělávání, řediteli škol nebo učiteli přírodopisu, v některých malotřídních školách se všechny tyto funkce slučují v jednoho člověka.

Vzhledem k počtu zapojených škol jsme neprovedli žádné kvantitativní hodnocení odpovědí. Spíše nás zajímala konkrétní sdělení a názory dotázaných.

V následujícím dotazníku najdete shrnutí informací, které jsme získali. U výčtů uvádíme jednotlivé informace bez úprav, pokud se opakuje jejich obsah nejsou v souhrnu vypsány víckrát. U číselných hodnocení jsou naopak vypsány všechny odpovědi, aby byla patrná jejich četnost.

I. Školní vzdělávací program jako součást školy

(upozornění na přechod k tematické části)

1. Setkal/a jste se s dokumentem u vás ve škole?

(kde leží, jak je přístupný, četl/a jste ho)

- ano, je v ředitelně, na chodbě na nástěnce, všichni ho mají v elektronické podobě, je na www stránkách
- znám jen svoje ročníky, je na www

2. Podílel/a jste se na jeho vzniku?

(kdo je autorem, proces vzniku, váš podíl na jeho vzniku)

- ano, měli jsme pilotní projekt, spolupracovali jsme na tom s kolegy
- ne

3. Využíváte ŠVP nebo jeho část při přípravě na vyučování?

(Jak?)

- ne, jen občas ke kontrole obsahu výuky nebo idejí

Jaké zdroje informací používáte při přípravě na vyučování?

(zeptat se případně na www.rvp.cz, pokud jej nezmíní tázaný sám)

- učebnice, pracovní listy, školní učitelská knihovna, Učitelské noviny
- vlastní nápady, ptáme se dětí, zkušenosti od jiných vyučujících
- škola on-line, www.rvp.cz, jiné portály pro učitele, DUM (digitální učební materiály)
- školení

4. Jste informován/a o aktuálních změnách v rámcovém vzdělávacím programu?

(Kde jste informace získal/a? Jaký máte na změnu názor?)

- dostáváme aktualizace RVP na CD, máme k němu konzultace, změny vítám
- ne, už teď je toho v ŠVP moc
- stejně to děláme, jen to chybí začlenit do ŠVP
- o změnách jsme informováni na poradách, je snadné změny napsat, těžko je ale začleňujeme do výuky

Budete se podílet na přepracování ŠVP školy?

(Jak?)

- moc ne, už ne
- ano, bude to společná práce

5. Považujete ŠVP pro svou práci za užitečný nebo neužitečný?

Pro hodnocení použijte škálu od 1 do 5, sestupně, jako při známkování ve škole.

- 1, 3, 3, 3, 5, 2

6. Jak je dle vašeho názoru ŠVP vaší školy zpracovaný?

Pro hodnocení použijte škálu od 1 do 5, sestupně, jako při známkování ve škole.

- 2, 2, 3, 3, 1, 1
- chybí evaluace

II. Zpracování průřezového tématu Environmentální výchova ve školním vzdělávacím programu

(upozornění na přechod k další tematické části)

7. Jakým způsobem je zahrnuto průřezové téma EV ve vašem školním vzdělávacím programu?

Využili jste ke zpracování průřezového tématu EV doporučené přístupy (integrace do výuky, projektové vyučování, samostatný předmět)?

- samostatný předmět Člověk a jeho svět
- všechny, máme dobrou zkušenost s projektem a soutěžemi (Recyklohraní, sběry)
- máme zvlášť plán EV, kde je zaznamenána integrace do výuky
- integrace a projektové vyučování
- integrace, měli jsme i volitelný předmět a ekologický kroužek, taky se osvědčilo

Pokud ano, které a osvědčily se?

- ano

Pokud ne, máte své jiné řešení?

- objednáváme programy zvenčí

Osvědčilo se?

- ano
- ne, mám pocit, že téma EV děti nechápou

Držíte se při realizaci EV na škole navrženého postupu v ŠVP nebo jej uzpůsobujete podle svých záměrů?

(Následuje tázaný postup jím vytvořený nebo postup od někoho jiného?)

- ne, uzpůsobujeme si postup podle svého
- ne, uzpůsobujeme podle žáků

8. Použili jste při zpracování environmentální výchovy do školních dokumentů nebo při její realizaci doporučené očekávané výstupy?

Pokud ano, jakým způsobem?

- nevím, co to je
- ano, podle instrukcí ze školení
- ano, jako inspiraci
- nenašli jsme v tom nic nového, ale museli jsme to udělat (pilotní projekt)
- ne

9. Využíváte dokumenty školy, které se týkají environmentální výchovy při přípravě na vyučování?

Pokud ano, které?

(případně napovědět roční realizační plán EVVO, školní program EVVO)

- máme roční realizační plán
- nemají, není koordinátor
- máme celkový roční realizační plán
- neděláme to, máme stále stejný
- ne

Jakým způsobem?

- kontrolujeme plnění
- máme koordinátora, sleduje EV v ŠVP

Jaké zdroje informací využíváte při realizaci EV na škole?

(zeptat se případně na www.rvp.cz, nezmiňovat rovnou, počkat jestli internetové stránky zmíní tázaný sám)

- školení, internet, Les ve škole škola v lese, Sofronka, UHUL – Lesní pedagogika
- dostáváme hodně nabídek
- stejně jako viz I.3
- učitelský nápadník RAABE
- e-mailové rozesílky

10. Považujete pro svou práci zpracování průřezového tématu EV v ŠVP za užitečné nebo neužitečné?

Pro hodnocení použijte škálu od 1 do 5, sestupně, jako při známkování ve škole.

- 2, 3, 2, 2, 3, 3

11. Jak je, dle vašeho názoru, zpracováno průřezové téma EV v ŠVP vaší školy?

Pro hodnocení použijte škálu od 1 do 5, sestupně, jako při známkování ve škole.

- 2, 3, 1, 3, 3, 2

III. Využití vyučovacích metod při realizaci environmentální výchovy na škole

(upozornění na přechod k další tematické části)

12. Jaké vyučovací metody používáte při výuce?

(uvést příklady, pokud tázaný neví, co je tím myšleno)

- skupinová práce
- exkurze (např. Černošín)
- promítání
- interaktivní tabule
- beseda
- vycházky
- dokumenty
- strom nářků a nadějí
- zapojení rodičů
- zážitkové učení
- výlet do okolí
- praktická výuka
- návštěvy různých podniků (pekárna, zemědělské družstvo)
- vícedenní projekt, projektové vyučování
- práce ve skupině
- vyprávění příběhů
- frontální výuka
- Uvažovali jste nad využitím nových metod?
- momentálně nevím
- chtěla bych víc využívat tablety
- ano, pomohlo by nám se s někým navštěvovat

13. Zkoušel/a jste v minulosti nějakou pro vás novou vyučovací metodu? S jakým výsledkem?

(podle odpovědi doplnit o další otázky: Co bylo největším přínosem nebo úskalím? Jaká byla efektivita využití vybrané metody, hodnotil/a jste ji?)

- ano, co jsem viděla na konferenci pro učitele EV nebo našla v rozesílce M.R.K.E.V.
- terénní výuka, práce na zahradě, vnímání všemi smysly, tématicky zaměřená „škola v přírodě“, projektový den Země
- kritické myšlení
- ano, pro děti je dobrá změna, ale mám pak problém s časem

14. Máte zájem vyzkoušet novou vyučovací metodu ve vašem vyučování?

- ano
- ano, pokud mi ji někdo doporučí

15. Znáte vyučovací metodu místně zakotvené učení?

Pokud ano, kde jste se s ní setkal/a poprvé?

- ne (7×)
- ano, seminář
- ano, pedagogická fakulta

16. Znáte vyučovací metodu problémové vyučování?

Pokud ano, kde jste se s ní setkal/a poprvé?

- ano, na pedagogické fakultě, v souvislosti s projektovým vyučováním
- ano, seminář, pedagogická fakulta
- ano, používáme při zlomcích, čtení

17. Pracoval/a jste již s výše zmíněnými vyučovacími metodami?

(podle situace zaznamenat odpovědi k jednotlivým metodám zvlášť)

Pokud ano, vracíte se k nim na základě první zkušenosti?

(podle odpovědi doplnit o další otázky: Jaká byla vaše první zkušenost? Jaké téma jste pomocí těchto metod zpracoval/la? Ve kterém ročníku? Co vás na metodě zaujalo? atp.)

V případě, že jste je vyzkoušel/a zatím jen jednou, chcete je dál využívat?

(podle odpovědi doplnit o další otázky: Co vás motivuje k dalšímu -ne- využití? Co by vám mohlo pomoci při dalším využití?)

- ano, využívám problémové vyučování
- nevím

poděkování